

В'ячеслав КОВАЛЬЧУК

ЛАУРЕАТИ ПРЕМІЇ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ З ЕКОНОМІКИ ЗА 2007 РІК

Премію Банку Швеції імені А. Нобеля у галузі економіки за 2007 рік одержали три не дуже відомих у науковому світі економісти із США – **Леонід Гурвіч** (університет Міннесоти), **Ерік Маскін** (Прінстонський університет) і **Роджер Майєрсон** (Чиказький університет). Нобелівський комітет відзначив їх за «створення основ теорії оптимальних економічних механізмів». Кожен із лауреатів одержав по третині (майже по 400 тисяч \$) грошової премії, встановленої Банком Швеції у 1968 році.

Зліва направо: Л.Гурвіч, Е.Маскін, Р.Майєрсон.

Леонід Гурвіч (Leonid Hurwicz) народився у 1917 році у Москві за два місяці до Жовтневого перевороту (він став найстаршим в історії Нобелівським лауреатом, у момент вручення премії йому виповнилося 90 років) у єврейській сім'ї виходців із Польщі. За два роки його родина повернулася до Варшави, де у 1939 році Леонід Гурвіч закінчив університет. Після цього він поїхав на навчання до Лондонської Школи Економіки, однак з початком Другої світової війни переїхав до Швейцарії. Уся його родина загинула у нацистському концтаборі в Освенцімі. Певний час Л. Гурвіч проживав у Португалії, а потім виїхав до США.

У США він захистив магістерську і докторську дисертації з економіки, працював професором університету штату Міннесота у Міннеаполісі, після відставки у 1983 році продовжує працювати як почесний професор цього університету. Леонід Гурвіч

був президентом Економетричного товариства (1969), є дійсним членом Американської академії мистецтв і наук (з 1965) та Національної академії наук США (з 1974), нагороджений Національною науковою медаллю США (1990).

Серед багатьох праць плідного вченого Леоніда Гурвіча варто виділити наступні: «Стохастичні моделі економічних коливань» («Stochastic Models of Economic Fluctuations», 1944), «Оптимальність та інформаційна ефективність розподілу ресурсів» («Optimality and Informational Efficiency in Resource Allocation», 1960), «Про інформаційно децентралізовані системи» («On Informationally Decentralized Systems», 1971), «Про розподіл, що досягається через рівновагу Неша» («On Allocations Attainable through Nash Equilibria», 1979), «Проектування економічних механізмів» («Designing Economic Mechanisms», 2006, спільно з С. Рейтером).

Ерік Маскін (Eric S. Maskin) народився у грудні 1950 року у Нью-Йорку. Він навчався у Гарвардському університеті під Бостоном, де став бакалавром (1972), магістром (1974) та доктором філософії (1976). Викладав економіку у Массачусетському технологічному інституті (1977–1984), де у 1981 році став професором. Потім повернувся до Гарварда, де викладав і займався науковими дослідженнями 15 років (1985 – 2000), з 2000 року він очолив Інститут перспективних досліджень Принстонського університету (штат Нью-Джерсі). Е. Маскін обирався президентом Економетричного товариства (2003), є головним редактором наукового часопису «Economics Letters».

Серед його основних економічних праць потрібно виділити такі: «Концептуальна економічна теорія» («Conceptual Economic Theory», 1994), «Рівновага Неша та оптимальний добробут» («Nash Equilibrium and Welfare Optimality», 1999).

Найменш відомим з трійки цьогорічних нобеліантів з економіки є **Роджер Майєрсон** (Roger Maieron), 1951 року народження, професор економіки знаменитого своїми економічними дослідженнями Чиказького університету.

Праці Л. Гурвіча, Е. Маскіна і Р. Майєрсона присвячені розробці новітніх технологій прикладного аналізу в економічній теорії, моделей продуманого вибору та оптимальної стратегії економічної поведінки стали продовженням розробок, започаткованих в економічній науці Дж. Ф. Нешом (Нобелівським лауреатом з економіки 1994 року) та О. Моргенштерном, зокрема так званої «рівноваги Неша», тобто сукупності стратегій або дій окремих економічних суб'єктів, коли кожен із них реалізує оптимальну стратегію, передбачаючи дії інших конкурентів.

Редакція отримала матеріал 25 грудня 2007 р.